

MÅNGBERGS OCH HOLENS FÄBODLAG

Instruktioner för drift och underhåll

1. Säkerhet

1.1 Allmänt

Dessa säkerhetsinstruktioner är utformade för att vara en praktisk vägledning i rimlig omfattning, så att åtgärderna kan bidra till en bra säkerhet för Fäbodlagets verksamhet. Instruktionerna bygger på att funktionärer, fastighetsägare och besökande efter bästa förmåga och med sunt förnuft bidrar till den generella säkerheten.

Eftersom det inte finns några arvoderade tjänster inom Fäbodlaget är det inte rimligt att knyta något formellt ansvar till vissa befattningar, däremot finns nedan i vissa fall kopplingar hur det fungerar i skrivande stund, dvs våren 2024.

1.2 Dammen som rekreationsområde med hjärtstartare och livboj

Dammen är välbesökt vid alla årstider, men som mest under sommarhalvåret.

I dansbanekuren finns en Hjärtstartare monterad året om i ett klimatsäkert skåp. Hjärtstartaren är självinstruerande med hjälp av texten i skåpet och med talande instruktioner vid användning. Därför finns här inget behov av detaljerade instruktioner.

Existensen och skicket kontrolleras okulärt av kontaktpersonerna löpande.

Hjärtstartaren levererades av Dahls 20 juni 2022 och kontinuerliga uppdateringar av programvaran utförs av de personer, som registrerats som kontaktpersoner. Hjärtstartaren har hittills inte kommit till praktisk användning, men om/när detta sker, måste den uppdateras/laddas om. Detta sker genom kontaktpersonernas försorg.

Hjärtstartaren är försäkrad mot skadegörelse och stöld. Den finns även registrerad i det nationella Hjärtstartarregistret.

2024 är ordföranden Mats Seyffarth och kassören Ulf Edvardsson registrerade kontaktpersoner.

På bryggan in till sågen och på västra sidan av dammen finns året om också **livbojar** upphängda. Deras existens och skick kontrolleras okulärt vid den årliga städdagen av någon i styrelsen.

En skylt "Dykning förbjuden" ska finns vid utskovet, där risk för allvarliga skador vid dykning finns. Skyltens existens och skick kontrolleras vid den årliga städdagen av någon i styrelsen.

1.3 Byggnaderna

I de olika byggnaderna ska finnas **brandsläckningsutrustning**, dvs brandsläckare, brandvarnare och brandfilt samt Första Hjälpen-utrustning. Omfattningen ska fastställas genom en brandskyddsronde under våren 2024.

Temporärt förslag:

Sågen bör ha 3 st brandsläckare på olika plan.

Mångbergsstugan, kiosk, bastuutrymme och pilkastningsstånd vardera 1 st brandsläckare.

Första-hjälpen-utrustning skall finnas i Mångbergsstugan och Sågen kontinuerligt. Under majstångsresningshelgen även i Kiosken och Pilkastningsståndet.

Brandvarnare ska finnas i Mångbergsstugan, eftersom denna kan användas för uthyrning med tillhörande övernattning.

Bastun och duschmöjligheterna stängs av i samband med älgjakten. Öppnas igen på städdagen.

1.4 Sågen

Inför Sågdagen genomförs en provsågning med enbart engagerade funktionärer. Då kontrolleras också att varningsskyltar är på plats och att platserna för åskådare är säkra.

Innan sågning kan påbörjas utförs nedanstående förberedelser:

1. För att förhindra att stockar sugts in i sågrännan slås regler slås ner och stöttas mot badbryggan uppströms intaget till sågrännan.
2. Plankorna i intaget till sågrännan tas bort. För att möjliggöra detta utjämnas vattentrycket över plankorna genom att luckan i sågrännan stängs. Den manövreras med en lång arm inne i sågen. När plankorna tagits bort öppnas luckan på nytt.
3. Luckorna i väggen mot sågrännan öppnas. Så även luckorna i väggen mot ån.
4. Dörrarna, där bakarna matas ut och dörrarna där de färdiga plankorna och bräderna matas ut, öppnas.
5. Skydd sätts upp mot underfallshjulet.
6. Utvändiga lager för underfallshjul och överfallshjul smörjs med fett.
7. Invändiga lager för underfallshjul och överfallshjul smörjs med fett och olja.
8. Remmarna för driften av kantsågen påförs sirap för att säkerställa erforderlig friktion.

1.5 Majstångsresningshelgen

Utöver vad som nämnts ovan beträffande utrustning, gäller följande inför majstångsresningen.

Polistillstånd för "Allmän sammankomst" söks i god tid, för säkerhets skull senast under april. Tillståndet anger normalt att två ordningsvakter ska engageras under angivna tider på lördagskvällen samt eventuellt vissa andra anvisningar.

2024: Tillståndet söks och hanteras hittills av kassören, som också av myndigheten betraktas som säkerhetsansvarig denna kväll.

För majstångsresningen lånas av Sollerö Hembygdsförening särskilda skyddsräcken. De skruvas fast på stenen som håller majstången och förhindrar att stången faller i sidled vid resningen. Vidare sätts avspärrningsrep upp för att hålla åskådarna utanför det område, där stången kan falla om den går av vid resningen.

Likaså sker vid behov avspärrning vid fällning av stången veckan innan.

1.6 Nycklar

Samtliga medlemmar i styrelsen har nycklar till de flesta byggnaderna enligt särskild nyckellista, som administreras av kassören.

Utöver detta finns separata nyckelskåp vid Mångbergstugan, där nycklar finns vid eventuell uthyrning. Vidare finns nyckelskåp vid bastun. Koden lämnas ut till medlemmar och finns även på hemsidan.

1.7 Kontrolltillfällen

På Städdagen görs en översiktlig kontroll av någon i styrelsen enligt "Säkerhetskontroll för området". Se checklista under 1.8.1. Lämpligen också i slutet av året i samband med nedstängning av bastu och dusch.

Vid Majstångsresningen görs kontroll enligt "Säkerhetskontroll vid majstångsresningen". Se checklista under 1.8.2.

Vid Sågdagen görs en noggrann kontroll av en eller flera av de personer som är funktionärer på sågdagen enligt "Säkerhetskontroll vid sågdagen". Se checklista under 1.8.3.

Utöver detta sker spontana löpande kontroller av området samt vid behov påkallat av medlemmar eller myndigheter

1.8 Checklistor

1.8.1 Checklista "Säkerhetskontroll av området".

Kontroll utförs vid städdagen och inför nedstängning på hösten.

Pos.	Plats	Kontrollpunkt	Åtgärd?	Sign.
1	Mångbergsstugan	Finns fungerade kod och nycklar i nyckelskåpet? Finns fungerande brandsläckare, brandfilt och brandvarnare samt Första Hjälpen-utrustning?		
2	Bastu och dusch	Finns fungerande kod och nycklar i nyckelskåpet? Finns fungerande brandsläckare?		
3	Pilkastningsstånd	Finns fungerande brandsläckare och Första Hjälpen-utrustning?		
4	Kiosk	Finns fungerande brandsläckare och Första Hjälpen-utrustning?		
5	Dammområdet	Finns till synes fungerande Hjärtstartare? Finns fungerande livboj? Finns "Dykning förbjuden"-skylt?		

1.8.2 Checklista "Säkerhetskontroll vid majstångsresningen".

Kontroll utförs vid nedtagning av majstången och vid resning av majstången.

Pos.	Plats	Kontrollpunkt	Åtgärd?	Sign.
1	Majstångsstenen	Är skyddet som förhindrar majstången att falla i sidled monterat? Ska vara monterat innan majstången får fällas.		
2	Stänger för nedtagning och resning av majstången	Är stängerna i fullgott skick och ordentligt sammanbundna?		
3	Nedtagning av majstången	Kontrollera att ingen befinner sig rakt under stången vid nedtagningen om den skulle gå av.		
4	Nedtagen majstång	Är majstången fortfarande opåverkad av röta? Kontrolleras efter nedtagning med kniv på ett antal ställen längs stången. Behövs målningbättring? Sitter pilarna fast? Sitter öglorna för upphängning av kransarna fast.		
5	Resning av majstången	Är kransarna ordentligt fästa? Är tången lindad och fastspikad? Är området, där majstången kan falla ner om den går av, avspärrat med rep? Finns tillräckligt många och rutinerade personer för resning av majstången? Finns kunniga speaker och resningsledare? Görs resningen kontrollerat och lagom snabbt? Viktigt att den allra sista biten görs långsamt, så att inte stången knäcker när den når stenen. Är stången säkert fixerad vid stenen efter resning? Stängerna för nedtagning och resning läggs efter resningen in under dansbanekuren och de längsta i sågen.		

1.8.3 Checklista "Säkerhetskontroll vid sågdagen"

Kontroll utförs vid provsågning och vid sågdagen.

Pos.	Plats	Kontrollpunkt	Åtgärd?	Sign.
0	Skyltning och åskådarpplatser	Finns tydliga varningsskylter uppsatta? Är åskådarområdena säkra?		
1	Sågrännan	Är regler nedsatta för att förhindra att stockar sugas in i sågrännan?		
2	Luckor mot sågrännan och ån	Har luckorna öppnats?		
4	Dörrar	Har dörrarna för utmatning av bakar, plankor och bräder öppnats?		
5	Skydd mot underfallshjul	Är skyddet mot underfallshjulet uppsatt?		
6	Utvändiga lager	Är utvändiga lager för underfalls- och överfallshjul smorda?		
7	Invändiga lager	Är invändiga lager för underfalls- och överfallshjul smorda/infettade? Är lager för kantsågsklingor smorda/infettade?		
8	Kantsågsremmar	Har kantsågsremmarna strukits med sirap?		
9	Start ramsåg	Är kontroll gjord att ingen är i närheten av maskineriet varken på nedre eller övre våningen?		
10	Start kantsåg	Är kontroll gjord att ingen är i närheten av kugghjul, remskivor och remmar på nedre våningen?		